

آینده‌سازی با آموزش ابتدایی: نگاهی نو به نظام آموزشی ایران

Building the Future with Elementary Education: A New Look at Iran's Educational System

سجاد محمدزاده ورپشتی

دانشجوکارشناسی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان با هنر اصفهان، پردیس شهید آیت

sajad2769m@gmail.com

حسن شیرینی

دانشجوکارشناسی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان با هنر اصفهان، پردیس شهید آیت

hs492666@gmail.com

سهیل یوسفی

دانشجوکارشناسی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان با هنر اصفهان، پردیس شهید آیت

ywsfyshyl53@gmail.com

چکیده: نظام آموزشی ایران که از دوران باستان و امپراتوری هخامنشی تا به امروز سیر تکاملی خود را طی کرده، در دوره‌های معاصر تحت تأثیر تحولات مهم سیاسی و فرهنگی نظیر انقلاب مشروطه (1284) و انقلاب اسلامی (1357) تغییرات بنیادینی را تجربه کرده است. این تحولات منجر به تلفیق آموزه‌های اسلامی با روش‌های نوین آموزشی شده و بر اهمیت آموزش به‌عنوان ابزاری برای توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی تأکید دارد. ساختار آموزشی کنونی ایران شامل دوره‌های پیش‌دبستانی، ابتدایی، راهنمایی، متوسطه و آموزش عالی است که توسط وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مدیریت می‌شود. آموزش ابتدایی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان این سیستم، علیرغم رایگان بودن و گستردگی آن، با چالش‌های متعددی روبه‌روست. از جمله این چالش‌ها می‌توان به نرخ بالای ترک تحصیل، کمبود منابع آموزشی، زیرساخت‌های ناکافی، کمبود معلمان و کیفیت پایین آموزش در برخی مناطق به‌ویژه در مناطق روستایی اشاره کرد. از طرف دیگر، اصلاحات اخیر در نظام آموزشی ایران بر بازنگری در برنامه‌های درسی با تأکید بر تفکر انتقادی، مهارت‌های حل مسئله و یادگیری مبتنی بر فناوری تمرکز دارد. تلاش‌هایی برای ادغام فناوری‌های دیجیتال در فرآیند آموزشی و بهبود روش‌های تدریس به‌منظور تشویق یادگیری خلاقانه و مشارکتی صورت گرفته است. با این حال، این اصلاحات اغلب با مقاومت فرهنگی و اجتماعی روبه‌رو هستند که بر موفقیت تحصیلی سنتی و رقابت آکادمیک تأکید دارند. این مقاله با هدف بررسی تاریخی، تحلیل چالش‌ها و معرفی فرصت‌های موجود در نظام آموزشی ایران، به‌ویژه در سطح ابتدایی، تدوین شده است. همچنین به نقش آموزش ابتدایی در توسعه پایدار و اهمیت آن در شکل‌دهی آینده‌ای روشن برای جامعه ایرانی پرداخته می‌شود.

کلمات کلیدی: آموزش ابتدایی، نظام آموزشی ایران، آینده

نوزدهمین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در ایران

۳۰ آذر ۱۴۰۳ محل برگزاری: تهران

۱۹

مقدمه: آموزش ابتدایی به‌عنوان نخستین گام رسمی در فرآیند یادگیری، زیربنای توسعه پایدار در هر جامعه‌ای است. این دوره آموزشی، نه تنها دانش و مهارت‌های پایه را به کودکان منتقل می‌کند، بلکه آن‌ها را برای ورود به جامعه، مواجهه با چالش‌ها، و بهره‌گیری از فرصت‌های آینده آماده می‌سازد. در این میان، نظام آموزشی ایران با پیشینه‌ای تاریخی و فرهنگی غنی، همواره نقشی کلیدی در شکل‌دهی نسل‌های آینده ایفا کرده است.

نظام آموزشی ایران از دوره‌های باستانی تا به امروز، شاهد تحولاتی بنیادین بوده که تحت تأثیر تغییرات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی شکل گرفته‌اند. از مدارس سنتی و مکتب‌خانه‌های قدیمی تا مدارس مدرن و نظام متمرکز دولتی، آموزش در ایران همواره در حال تطبیق با نیازها و ارزش‌های جامعه بوده است. به‌ویژه پس از انقلاب اسلامی، آموزش به‌عنوان ابزاری برای تقویت هویت ملی، اخلاق اسلامی و پیشرفت علمی مورد توجه قرار گرفته است.

آموزش ابتدایی، که به‌عنوان سنگ‌بنای این نظام شناخته می‌شود، مسئولیت آماده‌سازی کودکان برای زندگی در دنیای پیچیده و رقابتی امروز را بر عهده دارد. این دوره، بستری برای توسعه مهارت‌های خواندن، نوشتن، حل مسئله و تفکر انتقادی فراهم می‌آورد و شخصیت اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی دانش‌آموزان را شکل می‌دهد. با این حال، این بخش از نظام آموزشی ایران با چالش‌های متعددی نظیر نابرابری در دسترسی، کیفیت پایین در مناطق محروم، و مشکلات زیرساختی مواجه است.

پیشینه تاریخی، تحولات نظام آموزشی ایران و تأثیر آن بر وضعیت کنونی

آموزش در ایران همواره بازتابی از شرایط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی جامعه بوده و در هر دوره تاریخی دستخوش تغییراتی بنیادین شده است. نظام آموزشی این سرزمین از مدارس سنتی و نهادهای آموزشی اولیه تا نظام‌های مدرن و متمرکز امروز، مسیری پرپیچ‌وخم را پیموده است. تحولات تاریخی نظام آموزشی ایران نه تنها بر ساختارها و محتوای آموزشی تأثیر گذاشته، بلکه نقش کلیدی در شکل‌دهی به هویت فرهنگی و اجتماعی کشور ایفا کرده است.

دوران باستان: پایه‌گذاری مفاهیم اولیه آموزش

در دوران ایران باستان، آموزش بیشتر مختص طبقات بالا و اشراف‌زادگان بود. نظام‌های آموزشی آن زمان بر مهارت‌های عملی، نظامی و حکومتی تمرکز داشتند. مراکزی مانند مدارس زرتشتیان و دانشگاه جندی‌شاپور در دوره ساسانی به‌عنوان پایگاه‌های علمی و آموزشی پیشرفته نقش داشتند و از جمله اولین تلاش‌ها برای سازمان‌دهی آموزش به‌شمار می‌روند. این دوره تأثیر زیادی در شکل‌گیری احترام به دانش و جایگاه معلمان در جامعه ایرانی داشت.

دوره اسلامی: شکوفایی دانش و ارزش‌های دینی

با ظهور اسلام، نظام آموزشی ایران دچار دگرگونی شد. مکتب‌خانه‌ها به‌عنوان هسته اصلی آموزش، خواندن قرآن و ادبیات را در کنار ریاضیات و علوم پایه به کودکان آموزش می‌دادند. این دوره، دوران طلایی علوم در ایران بود و شاهد ظهور دانشمندانی چون ابن سینا و بیرونی بودیم که تأثیرات آن‌ها تا امروز در نظام‌های آموزشی جهانی دیده می‌شود.

دوران قاجار: آغاز نوسازی

در دوره قاجار، نیاز به اصلاحات آموزشی برای مواجهه با دنیای مدرن احساس شد. تأسیس دارالفنون به دستور امیرکبیر، گامی انقلابی برای ورود علوم و فنون جدید به ایران بود. این تحول، آموزش را از شکلی سنتی به نظامی ساختارمند و سازمان‌یافته نزدیک‌تر کرد و زمینه‌ساز حرکت به سوی آموزش عمومی و مدرن شد.

دوران پهلوی: مدرنیزاسیون گسترده

با روی کار آمدن حکومت پهلوی، نظام آموزشی ایران وارد مرحله‌ای جدید از توسعه شد. تأسیس مدارس و دانشگاه‌ها در سراسر کشور و اجباری شدن آموزش ابتدایی از مهم‌ترین اصلاحات این دوره بود. تأسیس دانشگاه تهران و تدوین برنامه‌های درسی مدرن، نقطه عطفی در شکل‌دهی به نظام آموزشی ایران به‌شمار می‌رود. آموزش به ابزاری برای ملی‌گرایی و مدرنیزاسیون تبدیل شد و تمرکز بر علوم و فناوری افزایش یافت.

پس از انقلاب اسلامی: بازتعریف اهداف آموزشی

انقلاب اسلامی در سال 1357، نظام آموزشی ایران را وارد مرحله‌ای جدید کرد. اهداف آموزشی به سمت تقویت ارزش‌های اسلامی، هویت فرهنگی و عدالت اجتماعی سوق داده شد. برنامه‌های درسی بازنگری شدند و مفاهیمی مانند اخلاق اسلامی و تاریخ ایران در اولویت قرار گرفتند. همچنین، گسترش آموزش در مناطق محروم به‌عنوان یکی از اهداف اصلی دولت تعریف شد.

تأثیرات بر وضعیت کنونی

تحولات تاریخی نظام آموزشی ایران، ساختاری ترکیبی از سنت و مدرنیته را ایجاد کرده است. تأثیر ارزش‌های اسلامی، همراه با تلاش برای توسعه فناوری و علوم مدرن، باعث شده نظام آموزشی ایران رویکردی دوگانه داشته باشد. تحولات نظام آموزشی ابتدایی ایران تأثیرات عمیق و گسترده‌ای بر وضعیت کنونی این نظام و روندهای آموزشی گذاشته است. این تغییرات در طول زمان باعث شده‌اند که آموزش ابتدایی ایران هم در ساختار و هم در محتوا دستخوش دگرگونی‌های متعددی شود. این تحولات در ابتدا به شکل گسترش و سازمان‌دهی بیشتر مدارس، بهبود برنامه‌های درسی و ارتقای دسترسی به آموزش برای گروه‌های مختلف اجتماعی

شروع شد. در ادامه، با توجه به تغییرات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، نظام آموزشی ابتدایی ایران با چالش‌هایی همچون نیاز به آموزش معلمان، به‌روزرسانی روش‌های تدریس و مواجهه با نابرابری‌ها روبرو شد. این روندها باعث شده‌اند که وضعیت فعلی آموزش ابتدایی ایران، با وجود دستاوردهای مهم، هنوز هم با مشکلاتی نظیر کمبود منابع و نابرابری‌های آموزشی در مناطق مختلف مواجه باشد. در نتیجه، تحولات این سیستم نه تنها شکل‌دهنده ساختار و محتوای کنونی آن بوده‌اند، بلکه به نوعی پایه‌گذار چالش‌ها و فرصت‌های پیش رو نیز به شمار می‌آیند.

تحولات تاریخی نظام آموزشی ایران نه تنها بازتاب‌دهنده شرایط هر دوره بوده، بلکه به‌عنوان ابزاری برای هدایت جامعه به سوی توسعه عمل کرده است. درک این تاریخچه و درس گرفتن از آن می‌تواند به بهبود وضعیت کنونی و تقویت بنیان‌های آموزشی کشور کمک کند. نظام آموزشی ایران، با تکیه بر گذشته‌ای غنی و اصلاحات مستمر، پتانسیل بالایی برای شکل‌دهی به آینده‌ای روشن‌تر دارد.

ساختار فعلی نظام آموزشی ابتدایی: نظام آموزشی ایران، به‌ویژه در سطح ابتدایی، ساختاری پیچیده و چندبعدی دارد که تحت تأثیر عوامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مختلف قرار گرفته است. در حال حاضر، آموزش ابتدایی در ایران به‌عنوان مرحله‌ای کلیدی در فرآیند تربیت و یادگیری کودکان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این نظام به‌طور عمده در چهارچوب وزارت آموزش و پرورش سازمان‌دهی شده و وظیفه آموزش پایه و توسعه مهارت‌های اولیه را بر عهده دارد.

ساختار کلی نظام آموزشی ایران

نظام آموزشی ایران به‌طور کلی شامل سه مرحله اصلی است: آموزش ابتدایی، متوسطه و عالی. آموزش ابتدایی خود به دو بخش تقسیم می‌شود: آموزش ابتدایی ۱ (کلاس اول تا سوم) و آموزش ابتدایی ۲ (کلاس چهارم تا ششم). این مرحله به مدت ۶ سال به طول می‌انجامد و از جمله پایه‌ترین مراحل آموزشی در کشور به شمار می‌آید. در این مرحله، دانش‌آموزان با مفاهیم اولیه علمی، فرهنگی و اجتماعی آشنا می‌شوند و مهارت‌های اصلی مانند خواندن، نوشتن، ریاضیات ابتدایی، علوم و هنر را کسب می‌کنند.

ویژگی‌های آموزشی و برنامه درسی

برنامه درسی آموزش ابتدایی ایران از تعدادی دروس اصلی و تخصصی تشکیل شده که تلاش می‌شود نیازهای شناختی و اجتماعی دانش‌آموزان را در حد توان خود برآورده کند. دروس اصلی شامل فارسی، ریاضیات، علوم تجربی، قرآن و دین، مطالعات اجتماعی و هنر، تربیت بدنی هستند. همچنین، به‌طور نسبی در سال‌های اخیر تلاش‌هایی برای اضافه کردن مهارت‌های زندگی، کارآفرینی و آموزش‌های جنبی نیز به برنامه‌های درسی صورت گرفته است.

این برنامه‌ها عمدتاً از سوی وزارت آموزش و پرورش طراحی می‌شود و به‌طور مرکزی به مدارس کشور ارسال می‌گردد. اما هنوز محتوای سیستم آموزشی ابتدایی ایران همچنان بر دروس سنتی نظیر ریاضی، فارسی، علوم، و دینی تأکید دارد، اما در سال‌های اخیر تلاش‌هایی برای نوآوری در برنامه‌های درسی و ادغام مهارت‌های جدید در آن‌ها صورت گرفته است. به رغم این تلاش‌ها، هنوز هم آموزش‌های مهارت‌محور و پرورش تفکر انتقادی در مقایسه با آموزش‌های تئوری و حفظی در اولویت قرار دارند.

مدارس و دسترسی به آموزش

در وضعیت کنونی، ساختار نظام آموزشی ابتدایی ایران از دو بخش اصلی تشکیل شده است: مدارس دولتی و مدارس غیر دولتی. مدارس دولتی اکثریت دانش‌آموزان را در بر می‌گیرند و آموزش ابتدایی در این مدارس برای همه رایگان است. این مدارس به‌طور عمده تحت نظارت و هدایت وزارت آموزش و پرورش فعالیت می‌کنند و برنامه‌های درسی، شیوه‌های تدریس و استانداردهای آموزشی آن‌ها تحت نظارت دولت قرار دارد. اما مدارس غیر دولتی (که شامل مدارس خصوصی و برخی از مدارس نیمه‌خصوصی می‌شوند) به‌طور فزاینده‌ای در حال گسترش هستند. این مدارس به‌ویژه در مناطق شهری و برای خانواده‌های پردرآمد گزینه‌های جذابی به حساب می‌آیند. مدارس غیر دولتی معمولاً بر اساس برنامه‌های درسی خاص خود و با امکانات بهتر و متفاوت‌تری نسبت به مدارس دولتی فعالیت می‌کنند. این مدارس ممکن است با تمرکز بر آموزش‌های ویژه، روش‌های نوین تدریس، و حتی آموزش زبان‌های خارجی در کنار دیگر دروس، دانش‌آموزان را جذب کنند در نهایت، تحولات و چالش‌های نظام آموزشی ابتدایی ایران به‌ویژه در ارتباط با مدارس دولتی و غیر دولتی، به‌طور هم‌زمان فرصتی برای بهبود و معضلاتی برای یکسان‌سازی کیفیت آموزشی در سراسر کشور ایجاد کرده‌اند. در حالی که مدارس غیر دولتی به دلیل امکانات بیشتر و برنامه‌های درسی متنوع‌تر به عنوان مراکزی برای آموزش‌های ویژه به شمار می‌آیند، نابرابری‌های آموزشی بین مدارس دولتی و غیر دولتی هنوز یکی از چالش‌های عمده نظام آموزشی ایران محسوب می‌شود.

البته، با وجود به‌روزرسانی‌های نسبی، همچنان رویکردهای تدریس در برخی مناطق بر مبنای حفظ مطالب و یادگیری متنی استوار است که ممکن است از نظر رشد مهارت‌های تفکر انتقادی و خلاقیت چالش‌برانگیز باشد.

کادر آموزشی و کیفیت تدریس

کادر آموزشی در مدارس ابتدایی ایران عمدتاً از معلمان متخصص تشکیل شده است که برای تدریس در این مقطع آموزش دیده‌اند. اما کیفیت تدریس در این سطح با چالش‌هایی نظیر تراکم زیاد دانش‌آموزان در کلاس‌ها، فشارهای کاری و کمبود فرصت‌های آموزشی برای معلمان روبرو است. با وجود تلاش‌های صورت‌گرفته برای ارتقای سطح آموزش معلمان و توسعه دوره‌های ضمن خدمت، هنوز هم در بسیاری از موارد نیاز به آموزش‌های بیشتر و به‌روزتر برای معلمان احساس می‌شود.

پذیرش معلمان در ایران: پذیرش معلمان ابتدایی در ایران فرآیندی دقیق و چندمرحله‌ای است که هدف آن انتخاب افراد شایسته برای این مسئولیت مهم است. ابتدا متقاضیان باید مدرک کارشناسی مرتبط با رشته‌های آموزشی یا علوم تربیتی داشته باشند و از طریق آزمون سراسری که شامل بخش‌های عمومی و تخصصی است، وارد فرآیند شوند. پس از قبولی در آزمون، مصاحبه حضوری انجام می‌شود که ویژگی‌های روان‌شناختی، مهارت‌های ارتباطی و تعهد فرد به آموزش ارزیابی می‌گردد.

سلامت جسمی و روانی داوطلبان از طریق معاینات پزشکی و روان‌شناختی بررسی می‌شود. پس از پذیرش اولیه، معلمان در دانشگاه فرهنگیان یا مراکز تربیت معلم دوره‌های تخصصی و عملی شامل روش‌های تدریس، روان‌شناسی رشد، و مدیریت کلاس را می‌گذرانند. کارورزی در مدارس یکی از مراحل کلیدی است که تجربه عملی تدریس را برای معلمان فراهم می‌کند. مهارت در استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی، تعهد به ارزش‌های فرهنگی و دینی، و توانایی کار با کودکان از دیگر معیارهای مهم هستند. در نهایت، این معیارها تلاش دارند معلمانی توانمند و مسئولیت‌پذیر را برای تربیت نسل آینده تربیت کنند.

شیوه تدریس معلمان: معلمان آموزش ابتدایی، متخصصان آموزش‌دیده‌ای هستند که مسئول ارائه یک تجربه آموزشی جامع هستند. در پایه‌های اول تا سوم، معمولاً یک معلم تمام دروس را به جز دین، هنر و تربیت بدنی تدریس می‌کند. با این حال، در پایه‌های چهارم تا ششم، ریاضیات و علوم اغلب توسط مدرسان متخصص تدریس می‌شوند که عمق آموزشی را در این حوزه‌های حیاتی افزایش می‌دهد. رویکرد آموزش ابتدایی بر تجربیات یادگیری تعاملی تأکید دارد و خلاقیت و تفکر انتقادی را در بین دانش‌آموزان تقویت می‌کند و بدین ترتیب آن‌ها را برای چالش‌های آموزش متوسطه آماده می‌کند.

انواعی از روش‌های تدریس: شیوه‌های تدریس در مدارس ابتدایی ایران ترکیبی از روش‌های سنتی و مدرن است که با توجه به سیاست‌های آموزشی، امکانات مدرسه و توانایی معلم متفاوت است.

روش سخنرانی یکی از سنتی‌ترین و پرکاربردترین شیوه‌های تدریس در مدارس ابتدایی ایران است. در این روش، معلم به‌عنوان منبع اصلی دانش، مطالب درسی را به‌صورت شفاهی و منظم ارائه می‌دهد. دانش‌آموزان نقش شنونده دارند و معمولاً سؤالات و مشارکت آن‌ها محدود به پایان تدریس است.

کاربرد:

این روش برای انتقال اطلاعات گسترده، مانند مفاهیم پایه‌ای در دروس ریاضی، علوم، و تاریخ، بسیار مؤثر است.

نکته مهم:

با اینکه این روش برای انتقال سریع اطلاعات مفید است، اما یادگیری عمیق‌تر و توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی و تحلیلی را محدود می‌کند.

2. روش حفظ‌محور

در این روش، معلم دانش‌آموزان را ملزم به حفظ کردن اطلاعات و مطالب درسی می‌کند. این شیوه بیشتر برای دروسی که نیاز به یادگیری کلمات یا اطلاعات خاص دارند، مانند قرآن، شعرهای فارسی و تعاریفات در علوم، به کار می‌رود.

کاربرد:

در یادگیری قرآن، جداول ضرب، یا قوانین دستوری در زبان فارسی و عربی بسیار رایج است.

چالش‌ها:

- ممکن است دانش‌آموزان تنها مطالب را حفظ کنند و بدون درک عمیق، در کوتاه‌مدت آن‌ها را فراموش کنند.
- این روش خلاقیت و تفکر نقادانه را محدود می‌کند.

3. روش تعاملی (دانش‌آموز محور)

این روش تلاش می‌کند تا نقش دانش‌آموزان را از شنونده منفعل به شرکت‌کننده فعال تغییر دهد. در این شیوه، معلم به‌جای انتقال مستقیم دانش، دانش‌آموزان را تشویق می‌کند تا خودشان مفاهیم را کشف کنند یا در بحث‌ها شرکت کنند.

کاربرد:

در درس‌هایی مانند مطالعات اجتماعی، علوم تجربی یا فعالیت‌های گروهی قابل استفاده است.

مزیت کلیدی:

دانش‌آموزان می‌توانند یادگیری را با زندگی واقعی مرتبط کنند و مهارت‌هایی مانند تفکر انتقادی و کار گروهی را تقویت کنند.

4. روش فعال و پروژه محور

در این روش، معلم دانش‌آموزان را در پروژه‌های گروهی یا فردی شرکت می‌دهد. هدف، یادگیری از طریق انجام فعالیت‌های عملی، تحقیقات میدانی یا آزمایش‌ها است. به عنوان مثال، در درس علوم، دانش‌آموزان ممکن است پروژه‌های درباره محیط زیست انجام دهند.

کاربرد:

این روش برای دروس عملی مانند علوم، هنر و فناوری مناسب است.

چالش‌ها:

مدارس ابتدایی در ایران معمولاً با محدودیت منابع و امکانات مواجه هستند که اجرای این روش را دشوار می‌کند.

5. روش استفاده از فناوری

این روش شامل استفاده از ابزارهای فناوری مانند ویدئوهای آموزشی، پاورپوینت، تخته‌های هوشمند و نرم‌افزارهای تعاملی است. در مدارس شهری ایران، استفاده از این روش در حال افزایش است، اما در مناطق محروم محدودیت‌هایی وجود دارد.

کاربرد:

برای دروس علوم، ریاضی، و حتی زبان انگلیسی از ابزارهای چندرسانه‌ای استفاده می‌شود.

چالش:

عدم دسترسی به تجهیزات و عدم آشنایی معلمان با فناوری، از مشکلات این روش است.

چالش‌ها و مشکلات موجود در نظام آموزش ابتدایی ایران: در سیستم آموزش ابتدایی ایران، علی‌رغم پیشرفت‌هایی که در سال‌های اخیر حاصل شده، هنوز چالش‌های متعددی وجود دارد که بر کیفیت و دسترسی به آموزش تأثیر می‌گذارد. این مشکلات می‌توانند به طور جدی روند آموزشی را تحت تأثیر قرار دهند و منجر به نابرابری‌هایی در فرآیند یادگیری شوند. طبق گفته‌های رضوان حکیم‌زاده، معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش، حدود 40 درصد از دانش‌آموزان ایرانی با اختلالات یادگیری مواجه هستند که چشم‌انداز تحصیلی و حرفه‌ای آن‌ها را مختل می‌کند. این وضعیت نشان‌دهنده مسئله گسترده‌تر "فقر یادگیری" است، جایی که دانش‌آموزان علی‌رغم حضور در مدرسه، نتوانسته‌اند مهارت‌های سوادآموزی حیاتی برای موفقیت آینده را کسب کنند. در ادامه به برخی از این چالش‌ها می‌پردازیم:

- 1. نابرابری‌های منطقه‌ای یکی از بزرگترین مشکلات نظام آموزشی ایران، تفاوت‌های چشمگیر در کیفیت آموزش بین مناطق شهری و روستایی است.** در حالی که مدارس در شهرهای بزرگ به منابع بیشتری دسترسی دارند و امکانات بهتری مانند اینترنت، تجهیزات آموزشی پیشرفته و معلمان با تجربه‌تر دارند، در مناطق دورافتاده و روستایی شرایط به طور چشمگیری متفاوت است. در این مناطق ممکن است معلمان با تجربه کم یا بدون تخصص در موضوعات مختلف حضور داشته باشند، همچنین تجهیزات آموزشی و فضای فیزیکی مدارس به شدت محدود است. این نابرابری‌های منطقه‌ای نه تنها باعث کاهش کیفیت آموزش می‌شود بلکه می‌تواند فرصت‌های یادگیری را برای کودکان در این مناطق محدود کند.
- 2. کمبود منابع آموزشی بسیاری از مدارس ابتدایی در ایران با مشکل کمبود منابع آموزشی روبه‌رو هستند.** این منابع می‌تواند شامل کتاب‌های درسی، تجهیزات فناوری، وسایل آزمایشگاهی و حتی فضاهای آموزشی مناسب باشد. در بسیاری از مدارس، به ویژه در مناطق کم‌برخوردار، هنوز از کتب درسی قدیمی استفاده می‌شود و تکنولوژی‌های نوین در فرآیند یاددهی و یادگیری به‌طور محدود و ناقص به کار گرفته می‌شود. همچنین نبود آزمایشگاه‌ها و دیگر تجهیزات آموزشی که می‌تواند در درک مفاهیم علمی کمک کند، یکی از مشکلات جدی است که بر کیفیت آموزش اثر می‌گذارد.
- 3. کمبود معلمان مجرب و تخصصی کمبود معلمان متخصص و آموزش دیده در مقطع ابتدایی، به‌ویژه در برخی رشته‌ها مانند علوم پایه، ریاضیات و زبان‌های خارجی یکی دیگر از چالش‌های مهم در نظام آموزشی ابتدایی ایران است.** به‌ویژه در مناطق روستایی و دورافتاده، جذب و نگه‌داشت معلمان با تجربه و توانمند به دلیل شرایط زندگی و کاری دشوار است. همچنین، در برخی موارد، معلمان با تخصص‌های دیگر به تدریس دروس غیرمرتبط با رشته خود می‌پردازند که باعث کاهش کیفیت آموزش در این دروس می‌شود.

4. **نظام آموزشی مبتنی بر حفظ و یادگیری سطحی** در بسیاری از مدارس ابتدایی ایران، هنوز به‌طور عمده آموزش‌ها به شیوه حفظی و به یادسپاری اطلاعات متمرکز است، به‌ویژه در دروسی مانند زبان فارسی، ریاضیات و علوم. این شیوه آموزشی مانع از رشد تفکر انتقادی، خلاقیت و مهارت‌های حل مسئله در دانش‌آموزان می‌شود. عدم توجه به تقویت مهارت‌های تفکر انتقادی و تحلیلی در نظام آموزشی ابتدایی می‌تواند منجر به تولید افرادی شود که به جای توانایی تحلیل مسائل به شیوه‌ای مؤثر، بیشتر به دنبال حفظ کردن مطالب به‌صورت سطحی هستند. این رویکرد سنتی نه تنها با نیازهای امروز جامعه و بازار کار همخوانی ندارد، بلکه دانش‌آموزان را از یادگیری مهارت‌های نوین مانند استفاده از فناوری‌های جدید، ارتباطات مؤثر و حل مسئله محروم می‌کند.

5. **کمبود توجه به آموزش مهارت‌های اجتماعی و روانشناختی** آموزش در مدارس ابتدایی معمولاً بیشتر بر مهارت‌های علمی متمرکز است و به جنبه‌های اجتماعی و روانشناختی کودکان کمتر توجه می‌شود. در حالی که دوران ابتدایی بهترین زمان برای شکل‌گیری ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی کودکان است، در بسیاری از مدارس، آموزش‌های اخلاقی و اجتماعی به‌طور محدود و سطحی ارائه می‌شوند. این امر می‌تواند بر توسعه مهارت‌های اجتماعی، ارتباطی و رفتاری کودکان تأثیر منفی بگذارد.

6. **سیاست‌های آموزشی نظام ابتدایی ایران به‌طور کلی فاقد انعطاف کافی** برای انطباق با نیازهای متغیر جامعه و تحولات جهانی هستند. این عدم انعطاف به‌ویژه در مواجهه با تغییرات سریع فناوری، نیازهای جدید اجتماعی و تحولات آموزشی در سایر کشورها، چالش‌های زیادی برای نظام آموزشی به وجود آورده است. به‌طور خاص، سیاست‌های موجود غالباً بر اساس رویکردهای سنتی و ثابت تنظیم شده‌اند و تغییرات در آن‌ها به‌طور تدریجی و گاهی با مقاومت‌های زیادی مواجه می‌شود. این مسئله موجب می‌شود که برنامه‌های درسی و شیوه‌های تدریس به‌روزرسانی مناسبی نداشته باشند و نتوانند به سرعت با نیازهای جدید سازگار شوند. در حالی که در بسیاری از کشورها، سیستم‌های آموزشی به‌طور مداوم خود را با تحولات جهانی و علمی همگام می‌کنند، در ایران این تغییرات به‌کندی صورت می‌گیرد. از آنجا که نظام آموزشی ایران بیشتر بر مبنای حفظ و تکرار مطالب و آزمون‌های کتبی استوار است، فرصت‌های کمتری برای پرورش مهارت‌های تفکر انتقادی، خلاقیت و توانمندی‌های عملی در دانش‌آموزان فراهم می‌آید. افزون بر این، مقاومت موجود در برابر تغییرات و نوآوری‌ها، هم در سطح معلمان و مدیران مدارس و هم در سطح سیاست‌گذاران، باعث می‌شود که بسیاری از روش‌های جدید آموزشی، مانند استفاده از

فناوری‌های دیجیتال، در برنامه‌های درسی وارد نشوند. این موضوع به ویژه در مناطق مختلف کشور که به منابع آموزشی کمتر و امکانات محدودتری دسترسی دارند، تشدید می‌شود.

در مجموع، سیاست‌های آموزشی در ایران به دلیل عدم انعطاف و هم‌راستایی با نیازهای روز، مانع از ایجاد تغییرات سریع و مؤثر در نظام آموزشی شده‌اند و این کمبود انعطاف‌پذیری باعث ایجاد فاصله‌ای بین آنچه که سیستم آموزشی ایران ارائه می‌دهد و آنچه که واقعاً برای موفقیت دانش‌آموزان در دنیای امروز و فردا نیاز است، شده است.

آینده آموزش ابتدایی

آینده آموزش ابتدایی در ایران با توجه به تحولات جهانی، پیشرفت‌های علمی و فناوری و نیازهای نوین جامعه، می‌تواند به سمت تحولاتی بنیادین حرکت کند. در این راستا، تغییرات ساختاری، محتوایی و روشی در سیستم آموزش ابتدایی ایران ضروری به نظر می‌رسد تا بتواند به نیازهای نسل‌های جدید پاسخ دهد و شرایط مناسبی برای رشد همه‌جانبه دانش‌آموزان فراهم کند. در سال‌های اخیر، دولت ایران اصلاحات مختلفی را با هدف ارتقای کیفیت و دسترسی به آموزش در بخش‌های دولتی و خصوصی آغاز کرده است. تمرکز اصلی این اصلاحات بازنگری برنامه‌های درسی برای ادغام استراتژی‌های آموزشی مدرن است که با نیازهای نیروی کار قرن بیست و یکم همسو باشد.

با توجه به اهمیت فناوری و نوآوری‌های دیجیتال، مدارس به تدریج از ابزارهای پیشرفته برای بهبود کیفیت آموزش استفاده خواهند کرد و فرآیند یادگیری دانش‌آموزان به صورت تعاملی و شخصی‌سازی شده در خواهد آمد. در این مسیر، توجه ویژه‌ای به پرورش مهارت‌های عملی، اجتماعی و فکری دانش‌آموزان خواهد شد تا آنها برای مواجهه با چالش‌های دنیای پیچیده و جهانی‌شده آماده شوند.

نظام آموزشی باید به بهبود سلامت روانی و جسمی دانش‌آموزان نیز توجه بیشتری داشته باشد، تا علاوه بر رشد علمی، رشد فردی و اجتماعی آنها نیز به درستی شکل بگیرد. مشارکت والدین و جامعه در فرآیند آموزشی نیز نقش مهمی خواهد داشت تا تمامی افراد مرتبط با آموزش بتوانند به صورت هم‌افزا برای رشد دانش‌آموزان تلاش کنند. در نهایت، عدالت آموزشی و کاهش شکاف‌های منطقه‌ای از دیگر اولویت‌های نظام آموزشی در آینده خواهد بود تا هیچ دانش‌آموزی از دسترسی به فرصت‌های آموزشی محروم نباشد. در مجموع، آینده آموزش ابتدایی در ایران به سمت یک تحول همه‌جانبه و هماهنگ برای آماده‌سازی نسل‌های آینده برای چالش‌ها و فرصت‌های جهانی حرکت خواهد کرد.

فرصت‌ها و پیشنهادات در آموزش ابتدایی ایران: سیستم آموزش ابتدایی در ایران فرصت‌های متعددی را برای ارتقای کیفیت یادگیری و تضمین دسترسی همه کودکان به آموزش ارائه می‌دهد. با پایه محکمی که از طریق تعهد دولت به آموزش ابتدایی اجباری و رایگان ایجاد شده است، تلاش‌های مستمری برای بهبود چشم‌انداز آموزشی انجام می‌شود.

تعهد و بودجه دولت و حمایت مالی

حدود 42 درصد از بودجه ملی به آموزش اختصاص داده شده است که نشان‌دهنده تعهد دولت به اصلاح و ارتقای آموزش است. این حمایت مالی برای بهبود زیرساخت‌ها، آموزش معلمان و دسترسی به منابع، به‌ویژه در مناطق روستایی که نابرابری‌های آموزشی مشهود است، بسیار مهم است. چنین سرمایه‌گذاری‌هایی محیطی مناسب برای یادگیری ایجاد می‌کنند و به توسعه کلی جوانان کشور کمک می‌کنند.

توسعه برنامه‌های درسی متنوع و کاربردی

توسعه برنامه‌های درسی متنوع و کاربردی یکی از مهم‌ترین فرصت‌هایی است که می‌تواند به تحول نظام آموزشی ابتدایی ایران کمک کند. در دنیای امروز، صرفاً آموزش مطالب تئوری و حفظی کافی نیست و نیاز به مهارت‌های عملی و توانمندی‌های اجتماعی در دانش‌آموزان بیش از پیش احساس می‌شود. بنابراین، نظام آموزشی باید به‌گونه‌ای طراحی شود که دانش‌آموزان نه تنها به یادگیری مفاهیم علمی بلکه به یادگیری مهارت‌هایی که برای زندگی روزمره و دنیای آینده ضروری است، بپردازند.

یکی از تغییرات اساسی که می‌تواند در برنامه‌های درسی ایجاد شود، توجه به مهارت‌های زندگی است. مهارت‌هایی مانند حل مسئله، تفکر انتقادی، تصمیم‌گیری و کار گروهی، دانش‌آموزان را برای مواجهه با چالش‌های زندگی آماده می‌کند. این مهارت‌ها به آن‌ها کمک می‌کند تا نه تنها در مدرسه بلکه در محیط‌های اجتماعی و شغلی نیز عملکرد بهتری داشته باشند. به‌ویژه در مقطع ابتدایی که پایه‌گذاری شخصیت و مهارت‌های اجتماعی انجام می‌شود، آموزش این توانمندی‌ها می‌تواند در درازمدت تأثیرات مثبتی بر رشد فردی دانش‌آموزان داشته باشد.

یکی دیگر از ابعاد مهم توسعه برنامه‌های درسی، توجه به مهارت‌های دیجیتال و فناوری است. با توجه به رشد سریع فناوری در تمامی حوزه‌ها، دانش‌آموزان باید از سنین پایین با ابزارهای دیجیتال آشنا شوند و توانایی استفاده از آن‌ها را بیاموزند.

همچنین، بهبود سلامت روان و جسمی دانش‌آموزان نیز باید در برنامه‌های درسی مورد توجه قرار گیرد. آموزش‌هایی در زمینه مدیریت استرس، مهارت‌های مقابله‌ای و بهداشت روانی می‌تواند به کاهش اضطراب‌های تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان کمک کند و آن‌ها را برای زندگی سالم‌تر آماده سازد. در این راستا، گنجاندن موضوعات بهداشت روان و جسم در قالب دروس و فعالیت‌های مدرسه‌ای می‌تواند به ارتقاء کیفیت زندگی دانش‌آموزان و بهبود عملکرد تحصیلی آن‌ها منجر شود.

در مجموع، طراحی برنامه‌های درسی متنوع و کاربردی در نظام آموزشی ابتدایی می‌تواند به پرورش نسلی خلاق، توانمند و آماده برای مواجهه با چالش‌های دنیای پیچیده و در حال تغییر امروز کمک کند. این تغییرات می‌توانند نه تنها به ارتقاء کیفیت تحصیل منجر شوند بلکه به رشد و توسعه همه‌جانبه دانش‌آموزان در تمامی ابعاد زندگی‌شان کمک کنند.

افزایش مشارکت جامعه و والدین

در فرآیند آموزشی یکی از مهم‌ترین فرصت‌ها برای بهبود کیفیت آموزش ابتدایی است. نقش والدین و جامعه در فرایند یادگیری فرزندان نمی‌تواند نادیده گرفته شود، زیرا ارتباط مؤثر میان خانه و مدرسه تأثیر مستقیمی بر روند تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان دارد. با ارتقای این مشارکت، می‌توان زمینه‌ای فراهم کرد که دانش‌آموزان نه تنها در محیط مدرسه بلکه در خانه و جامعه نیز حمایت و انگیزه لازم برای رشد و یادگیری داشته باشند.

مشارکت والدین در فرایند آموزشی می‌تواند در سطح‌های مختلفی صورت گیرد. به عنوان مثال، والدین می‌توانند در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های آموزشی مدارس، نظارت بر روند تحصیلی فرزندانشان، و ایجاد محیطی حمایتی در خانه نقش فعال‌تری داشته باشند. این مشارکت به معلمان و مدارس این امکان را می‌دهد که از نظر مشاوره‌ای و حتی منابع انسانی از والدین بهره‌مند شوند و در عین حال والدین نیز از وضعیت تحصیلی و اجتماعی فرزند خود آگاه شوند. به‌طور کلی، ایجاد پل ارتباطی قوی میان خانه، مدرسه و جامعه می‌تواند به ارتقاء کیفیت آموزش و پرورش در سطح جامعه کمک کند.

از سوی دیگر، مشارکت جامعه نیز به‌عنوان یک عامل کلیدی در فرآیند آموزشی قابل توجه است. جامعه می‌تواند با ارائه امکانات، منابع و حمایت‌های اجتماعی به مدارس کمک کند. این مشارکت می‌تواند در قالب برنامه‌های فرهنگی، آموزشی، یا حتی کارآموزی‌های عملی برای دانش‌آموزان باشد. جامعه‌ای که در فرآیند آموزشی دخالت داشته باشد، می‌تواند به ایجاد فرصت‌های آموزشی خارج از کلاس درس، مانند برنامه‌های تابستانی، کارگاه‌های آموزشی و یا همکاری با سازمان‌های محلی کمک کند. این تعاملات به دانش‌آموزان این فرصت را می‌دهد که تجربه‌های بیشتری کسب کرده و به‌طور عملی‌تر با مسائل مختلف زندگی آشنا شوند.

در نهایت، ایجاد فضای مناسب برای مشارکت والدین و جامعه در فرآیند آموزشی نه تنها به بهبود کیفیت یادگیری کمک می‌کند بلکه به ایجاد حس مسئولیت‌پذیری جمعی در قبال آموزش و پرورش نسل آینده می‌انجامد. این همکاری می‌تواند باعث شود که فرآیند آموزش به یک جریان یکپارچه تبدیل شود که در آن همه اعضای جامعه – از معلمان و والدین گرفته تا افراد دیگر در جامعه – به صورت هماهنگ برای رشد و توسعه همه‌جانبه دانش‌آموزان تلاش کنند.

ادغام فناوری

ادغام فناوری در سیستم آموزش ابتدایی فرصت مهمی برای بهبود ایجاد می‌کند. دولت ایران گام‌های بزرگی در جهت ادغام ابزارهای دیجیتال در کلاس‌های درس برداشته است که تجربیات یادگیری و دسترسی به منابع آموزشی را ارتقا می‌دهد. ابزارهایی مانند تبلت‌ها، نرم‌افزارهای آموزشی و پلتفرم‌های آنلاین می‌توانند به دانش‌آموزان در یادگیری بهتر کمک کنند و به معلمان این امکان را می‌دهند که از روش‌های نوین تدریس استفاده کنند به ویژه در پی همه‌گیری کووید-19، استفاده فزاینده از پلتفرم‌های آنلاین برای حفظ تداوم آموزش، به‌ویژه در مناطق دورافتاده، ضروری بوده است. این تمرکز بر سواد دیجیتال دانش‌آموزان را برای چشم‌انداز فناوری در حال تحول سریع آماده می‌کند و آن‌ها را با مهارت‌های حیاتی برای بازارهای کار آینده مجهز می‌کند.

تمرکز بر آموزش فراگیر

اطمینان از دسترسی برابر همه کودکان به آموزش باکیفیت، صرف نظر از جنسیت، قومیت، پیشینه اقتصادی-اجتماعی یا هر عامل دیگری، اصل بنیادین سیاست آموزشی ایران است. این تعهد به فراگیری فراتر از صرفاً تأمین تحصیل برای همه است؛ هدف آن ایجاد محیط یادگیری است که در آن هر کودک احساس ارزشمندی، احترام و توانمندسازی برای رسیدن به پتانسیل کامل خود را داشته باشد. با پرورش محیطی فراگیر در کلاس درس، مدارس می‌توانند حس تعلق و جامعه را در بین دانش‌آموزان از پیشینه‌های مختلف تقویت کنند. این نه تنها به نفع دانش‌آموزان فردی است، بلکه به جامعه‌ای منسجم‌تر و برابرتر نیز کمک می‌کند. علاوه بر این، آموزش فراگیر به دنبال رسیدگی به نابرابری‌هایی است که اغلب در نتایج آموزشی در بین گروه‌های جمعیتی مختلف وجود دارد. با اطمینان از دسترسی همه دانش‌آموزان به منابع باکیفیت، خدمات حمایتی و معلمان واجد شرایط، صرف نظر از پیشینه آن‌ها، دولت قصد دارد این نابرابری‌ها را کاهش دهد و سیستمی آموزشی برابرتر ایجاد کند.

در نهایت، با ترویج دسترسی برابر به آموزش برای همه کودکان، دولت ایران قصد دارد نسل آینده را توانمند سازد، جامعه‌ای عادلانه‌تر و برابرتر را تقویت کند و به طور قابل توجهی به توسعه اجتماعی-اقتصادی کشور کمک کند.

آموزش زبان‌های خارجی

در دنیای جهانی‌شده امروز، آموزش زبان‌های خارجی به‌ویژه در سنین پایین، یک فرصت طلایی برای دانش‌آموزان فراهم می‌آورد. آموزش زبان‌های خارجی در مقطع ابتدایی یکی از فرصت‌های بزرگ و ضروری در نظام آموزشی است که می‌تواند تأثیرات گسترده‌ای بر رشد شناختی و اجتماعی دانش‌آموزان داشته باشد. در دنیای امروزی که جهانی شدن و ارتباطات بین‌المللی در حال افزایش است، آشنایی با زبان‌های مختلف برای موفقیت فردی و حرفه‌ای بسیار حیاتی است. آموزش زبان‌های خارجی از سنین پایین، علاوه بر گسترش

افق‌های فرهنگی و اجتماعی، به تقویت مهارت‌های ذهنی و شناختی دانش‌آموزان نیز کمک می‌کند. تسلط بر زبان‌های خارجی به‌ویژه در دنیای دیجیتال امروز که منابع آموزشی و اطلاعات به‌طور عمده به زبان‌های دیگر منتشر می‌شود، به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که به راحتی به منابع علمی و آموزشی دسترسی پیدا کنند و از آن‌ها بهره‌برداری کنند. یادگیری زبان‌های خارجی همچنین به تقویت توانایی‌های شناختی کمک می‌کند. تحقیقات نشان داده‌اند که یادگیری زبان دوم در سنین پایین می‌تواند باعث بهبود عملکرد در مهارت‌های حل مسئله، تفکر انتقادی و یادگیری سایر زبان‌ها شود. این فرآیند به مغز کمک می‌کند تا انعطاف‌پذیری بیشتری پیدا کند و به‌طور کلی مهارت‌های شناختی افراد را تقویت کند. علاوه بر این، آموزش زبان‌های خارجی در مقطع ابتدایی می‌تواند به تقویت اعتماد به نفس و احساس موفقیت در دانش‌آموزان کمک کند، زیرا آن‌ها با یادگیری زبانی جدید، احساس دستاورد و پیشرفت می‌کنند. در نهایت، گنجاندن زبان‌های خارجی در برنامه‌های درسی ابتدایی می‌تواند دانش‌آموزان را برای دنیای جهانی‌شده آماده کند و آن‌ها را به سمت فرصت‌های شغلی و تحصیلی گسترده‌تر هدایت کند.

نتیجه: سرمایه‌گذاری در آموزش ابتدایی یکی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین گام‌ها برای شکل‌دهی به آینده‌ای پایدار و موفق برای هر جامعه است. این مرحله از تحصیل نه تنها به پایه‌گذاری دانش علمی می‌پردازد، بلکه فرصتی بی‌نظیر برای توسعه مهارت‌های اجتماعی، اخلاقی و عاطفی فراهم می‌آورد که برای رشد فردی و اجتماعی نسل‌های آینده حیاتی است. آموزش ابتدایی به‌عنوان نخستین تجربه تحصیلی در زندگی یک فرد، می‌تواند تأثیرات بلندمدتی بر توانمندی‌های شخصی، شغلی و حتی فرهنگی او داشته باشد.

اگر در آموزش ابتدایی سرمایه‌گذاری شود، نتیجه آن ارتقای سطح آگاهی و دانش پایه‌ای در دانش‌آموزان خواهد بود. این آگاهی به‌ویژه در مهارت‌های پایه‌ای چون خواندن، نوشتن و ریاضیات می‌تواند تأثیرات عمیقی در تقویت توانمندی‌های شناختی دانش‌آموزان داشته باشد. این مهارت‌ها نه تنها برای ادامه تحصیل ضروری هستند بلکه در زندگی روزمره و شغلی فرد نیز تأثیرگذار خواهند بود. علاوه بر جنبه‌های علمی، سرمایه‌گذاری در آموزش ابتدایی می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی در پرورش مهارت‌های اجتماعی و اخلاقی مؤثر باشد. در این سنین، افراد به‌طور عمده در حال یادگیری اصول و مبانی اخلاقی و اجتماعی هستند. آموزش‌هایی که در مدارس ابتدایی برای تقویت همکاری، احترام به دیگران، حل تعارضات و تصمیم‌گیری‌های اخلاقی ارائه می‌شود، به شکل‌گیری رفتارهای مثبت و شهروندی مسئولانه در بزرگسالی کمک می‌کند. سرمایه‌گذاری در این مقطع می‌تواند نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی را کاهش دهد. در جوامعی که شکاف‌های آموزشی و اقتصادی وجود دارد، داشتن دسترسی به یک سیستم آموزشی کیفیتی در مقطع ابتدایی می‌تواند در از بین بردن این شکاف‌ها بسیار مؤثر باشد. فرصت‌های برابر برای همه کودکان در یادگیری می‌تواند زمینه‌ساز کاهش فقر، ایجاد فرصت‌های شغلی و بهبود وضعیت اقتصادی جامعه در بلندمدت باشد. همچنین، در صورتی که

آموزش ابتدایی به‌طور مناسب و گسترده توسعه یابد، به تقویت سرمایه اجتماعی کمک خواهد کرد. سرمایه اجتماعی به مجموعه‌ای از ارتباطات، روابط و شبکه‌هایی اطلاق می‌شود که افراد در جامعه با یکدیگر برقرار می‌کنند. آموزش ابتدایی با تقویت مهارت‌های اجتماعی، اعتماد به نفس و مسئولیت‌پذیری، می‌تواند به افزایش همبستگی و همکاری در جامعه کمک کند و این امر در نهایت به رشد و پایداری اجتماعی خواهد انجامید.

در نهایت، با توجه به تأثیرات مثبت سرمایه‌گذاری در آموزش ابتدایی، این فرآیند به‌عنوان گامی اساسی برای ساخت آینده‌ای روشن‌تر و پایدارتر برای جامعه در نظر گرفته می‌شود. این نوع سرمایه‌گذاری نه تنها موجب ارتقای سطح زندگی فردی افراد می‌شود، بلکه به شکل‌گیری جامعه‌ای منسجم‌تر، مسئولیت‌پذیرتر و توانمندتر کمک خواهد کرد که می‌تواند در مقابل چالش‌های جهانی و داخلی بهتر مقاومت کند. به عبارت دیگر، آینده یک جامعه به نوع و کیفیت آموزش ابتدایی‌ای که به نسل‌های آینده ارائه می‌شود، بستگی مستقیم دارد و این امر باید در اولویت سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای قرار گیرد.

منابع:

شیخ احمدی، سیدعرفان، رستمی، شعیب، و شریفی، شافع. (1402). اهمیت آموزش و پرورش دوره ابتدایی. همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در ایران. SID. <https://sid.ir/paper/1086103/fa>

SAJJADIAN, (2016). بررسی میزان توانمندی معلمان مقطع ابتدایی و رابطه آن با مولفه‌های فرهنگ سازمانی مدرسه. RESEARCH IN COGNITIVE AND BEHAVIORAL SCIENCES, 5(2), 23-40. SID. <https://sid.ir/paper/703158/en>

عابدینی دهبینه، حوا، و توکلی معین، قدسیه. (1394). تحول در آموزش ابتدایی با آموزش معلمان ابتدایی به کمک شبکه خانگی. همایش ملی آموزش ابتدایی. SID. <https://sid.ir/paper/862689/fa>

زکی، محمدعلی. (1393). ضرورت آموزش مفاهیم اقتصادی در تعلیمات اجتماعی مدارس ابتدایی ایران. همایش علمی زبان، مفاهیم و واژگان علوم اجتماعی. SID. <https://sid.ir/paper/832904/fa>

تاره، مسعود. (1393). شیوه نوین آموزش ابتدایی در دوره قاجار. تاریخ علم، 12(2)، 163-172. SID. <https://sid.ir/paper/146595/fa>

سمیعی درونه، رضا. (1394). اصول و اهداف آموزش و پرورش ابتدایی. کنفرانس ملی روانشناسی و علوم تربیتی. SID. <https://sid.ir/paper/826868/fa>

زینی وند، فهیمه، و زینی وند، فرشته. (1394). آموزش‌های ضمن خدمت و تعالی معلمان ابتدایی. همایش ملی آموزش ابتدایی. SID.

<https://sid.ir/paper/857466/fa>

پیری، عفت، سعادت‌مند، زهره، و باقرزاده، زهره. (1392). برنامه‌های درسی خلاقیت محور در آموزش ابتدایی. همایش ملی انجمن مطالعات درسی

ایران (تغییر در برنامه درسی دوره‌های تحصیلی آموزش و پرورش). SID. <https://sid.ir/paper/852527/fa>

- ❖ Barret, M, Gran, D. & Wailes, N. (2011) ICT and organization change: Introduction to the special issue. *Applied Behavioral Science*, 42 (1), 6-22.
- ❖ Dalirimoghaddam, M... (2019). World Management or the gap analysis model. Retrieved from moghadam: <http://moghadam.ir>
- ❖ Gilmore, E. (1111). Impact of training on the information technology attitudes of university faculty. Doctoral dissertation, University of North Texas.
- ❖ goldstein, I. I. (1991). Training in organizations (Need Assessment, Development and Evalovation). COLE PUBLISHES COMPANY, 2991.
- ❖ Grison, D. R, & Anderson, T. (1994). Electronic learning in 21st century: A framework for research and practice (Translated by Mohammad Ataran). Shiba Malek Publication.
- ❖ Intelligent School's Institute, Tehran, Iran. (In Persian).

19th National Conference on Management & Humanistic Science Research in Iran

DECEMBER 20, 2024 | TEHRAN

نوزدهمین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در ایران

محل برگزاری: تهران ۳۰ آذر ۱۴۰۳

ISC_{CM}
Index Science Citation Centre

- ❖ Haji-Yousefi, M. (2011). Impact of training on job on increase of staff skills levels and.
- ❖ Economy - a new era of cooperation.
- ❖ Montazer, G, Saleh, F, & Fathian, M. A. (2019). A model for information literacy development in Iran. *Research and Planning in Higher Education*, 13 (2), 191-139.
- ❖ Naderi, N, Jamshidian, A, & Salimi, Gh. (2019). Empowering employees through training and service. *Journal of Humanities and Social Sciences*, in the seventh.
- ❖ Senn, J.A. (2012). Do managers and IT professional view the business value of information communication technology differently? Atlanta, Ga, U.S.A, P19.